

Artícle Genèric

Els comptes de la Seguretat Social

Contingut disponible en
Anglès Espanyol

La recent crisi econòmica ha posat de manifest la fragilitat del sistema de pensions espanyol. L'any passat, sense anar més lluny, el dèficit de la Seguretat Social es va enfilar fins a l'1,2% del PIB. Aquest desequilibri va obligar el Govern a utilitzar una part dels recursos acumulats al Fons de Reserva durant els exercicis amb superàvit de la primera dècada del segle. En concret, des del 2012, s'ha disposat de 18.651 milions d'euros, una xifra similar a les dotacions realitzades entre el 2007 i el 2009.

El deteriorament dels comptes de la Seguretat Social respon, fonamentalment, a dos factors de diferent naturalesa. El primer és conjuntural: la profunda crisi econòmica dels últims anys ha afectat significativament el mercat laboral espanyol i ha reduït el nombre d'afiliats a la Seguretat Social en una mica més de 3 milions entre el 2008 i el 2013, fins als 16,4 milions. Fruit d'això, els ingressos del sistema per la via de les cotitzacions socials s'han reduït al voltant del 10%. El segon factor que cal tenir en compte és de caràcter estructural i està associat a l'envelliment

progressiu de la població espanyola. En els cinc últims anys, el nombre de pensionistes ha crescut el 9,6%, arran, sobretot, de l'important augment del col·lectiu de jubilats (el 12,8%), que, amb 5,4 milions, representa el 65% del total de beneficiaris de la Seguretat Social.

La combinació dels dos elements ha reduït la relació entre el nombre de cotitzadors i el de beneficiaris del sistema de pensions des dels 2,6 del 2007 fins als poc menys de 2 de l'abril del 2014. A llarg termini, les perspectives no són esperançadores. Així, malgrat la recuperació del mercat laboral que s'espera en els pròxims anys, un informe de la CE projecta que, en absència de reformes, el nombre de cotitzadors per pensionista es podria reduir fins a 1,3 el 2060, un nivell del tot insostenible.¹

A més a més, un altre factor que ha pressionat la despesa de la Seguretat Social ha estat l'escalada progressiva de l'import mitjà de les pensions. Des del 2008 fins al 2013, ha augmentat el 19,0% (el 20,3% si només tenim en compte les pensions de jubilació). Una gran part d'aquest increment és deguda a un major import de les noves pensions, que, entre el 2010 i el 2013, va superar en un 28,0% el de les donades de baixa. Aquest fenomen explica que, malgrat el reduït increment aplicat a les pensions per al 2014 (del 0,25%), l'import mitjà se situa, entre el gener i l'abril, l'1,8% per damunt de les del 2013.

Ateses aquestes xifres, la reforma anunciada el 2013 és un pas important per garantir la sostenibilitat del sistema de pensions a llarg termini. Una garantia que reforçarien nous avanços en l'eficiència del mercat laboral i en la productivitat de l'economia.

1. Vegeu Comissió Europea, «The 2012 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the UE27 Member States (2010-2060)».

